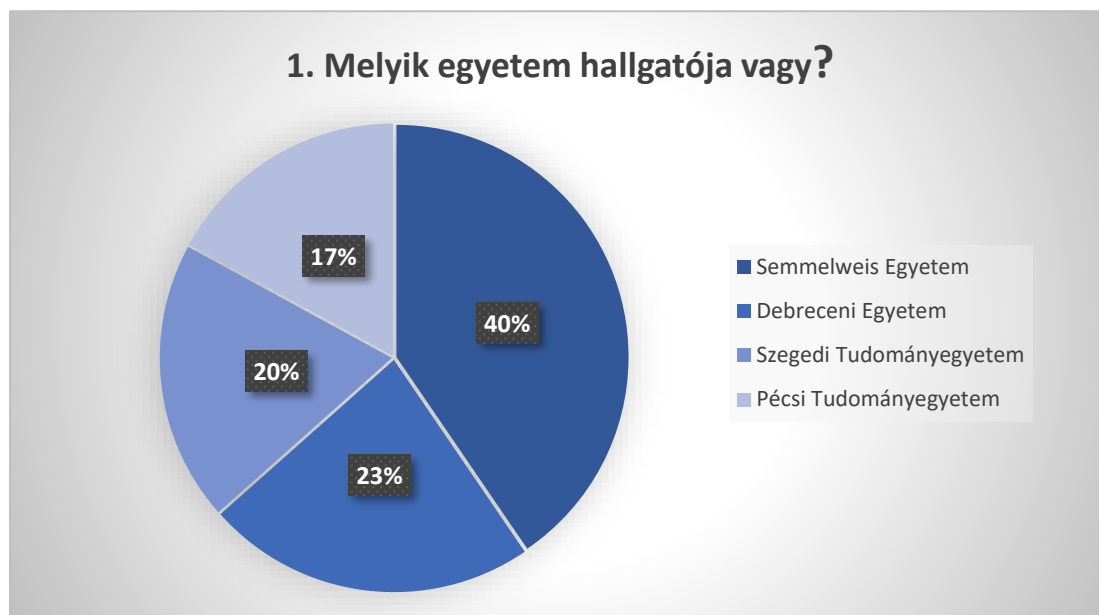


## A Magyar Orvosok Szakszervezete felmérést készített orvostanhallgatók körében az új jogállási törvényről

Az egészségügyi szolgálati jogviszonnnyal kapcsolatos törvény kihirdetése után a Magyar Orvosok Szakszervezete egy nem reprezentatív felmérést végzett a négy hazai orvostudományi egyetem ötöd-és hatodéves orvostanhallgatói között.

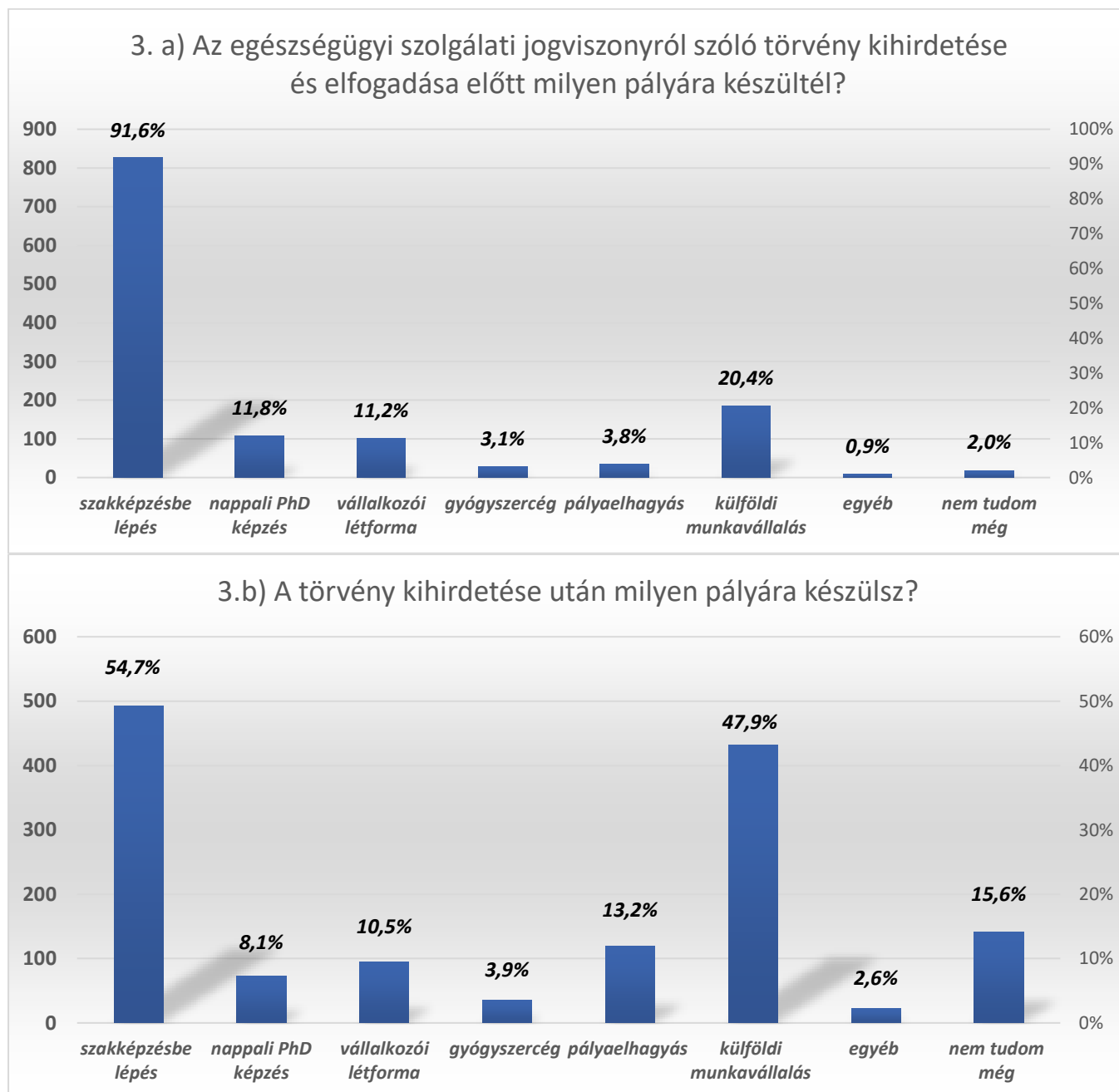
A kitöltésre 2020. 10. 14-24. között rendelkezésre álló 10 nap alatt összesen 903 hallgató töltötte ki a kérdőívet, ez azt jelenti, hogy majdnem minden második érintett hallgató válaszolt, hiszen évfolyamonként összesen kb. 1000 fiatal tanul orvosnak. A válaszadók közül 40% a Semmelweis Egyetem, 23% a Debreceni Egyetem, 20% a Szegedi Tudományegyetem, és 17% a Pécsi Tudományegyetem hallgatója.



A legtöbb hallgató (53%) 2022-ben szerez majd diplomát, 45% 2021-ben, míg idén 16-an végeznek majd a kitöltők közül.

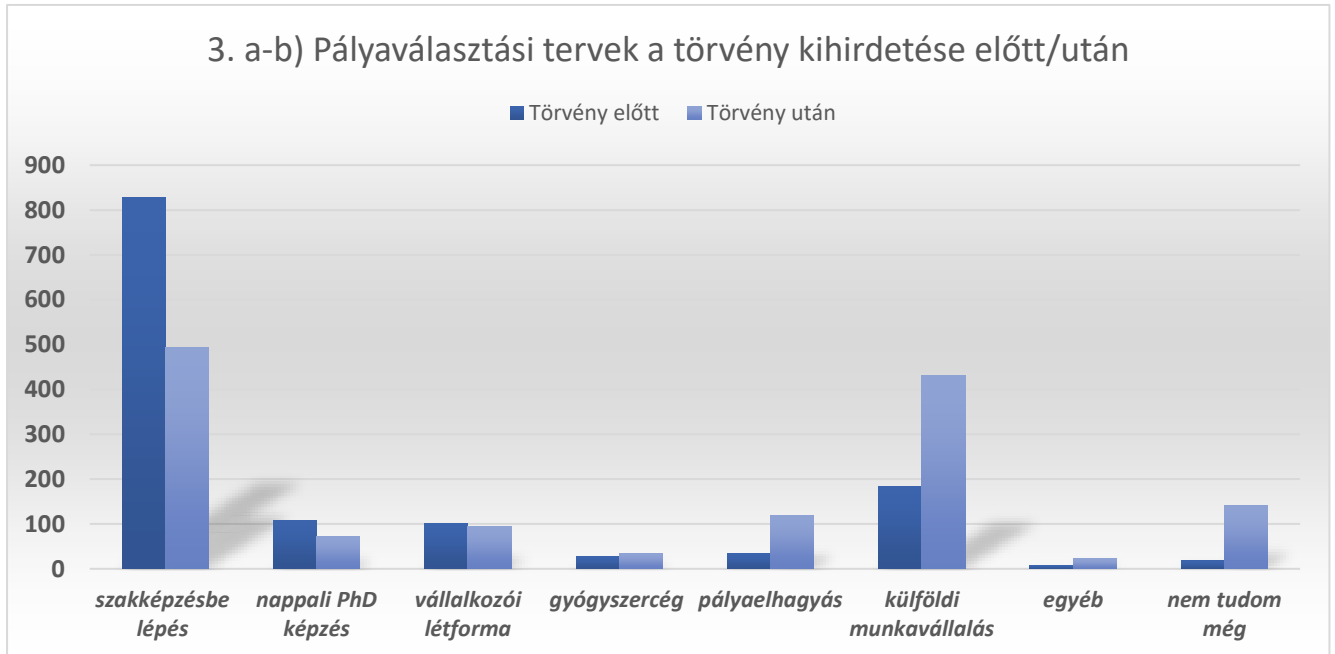


A következő két kérdéssel azt szeretnénk volna felmérni, hogy az új, egészségügyi szolgálati jogviszonnnyal kapcsolatos törvény befolyásolja-e, és ha igen, milyen mértékben a hallgatók pályaválasztási terveit. A kérdésekre több válasz is megjelölhető volt, az egyes százaléktételek azt jelzik, hogy egy adott kérdést a válaszadók hány százaléka választott. A „vállalkozói létforma” kategóriába a donor plazmát gyűjtő cégeknél dolgozó, hajbeültetést végző, elsősorban alapellátási ügyeletben munkát végző orvosokat soroltuk fel.

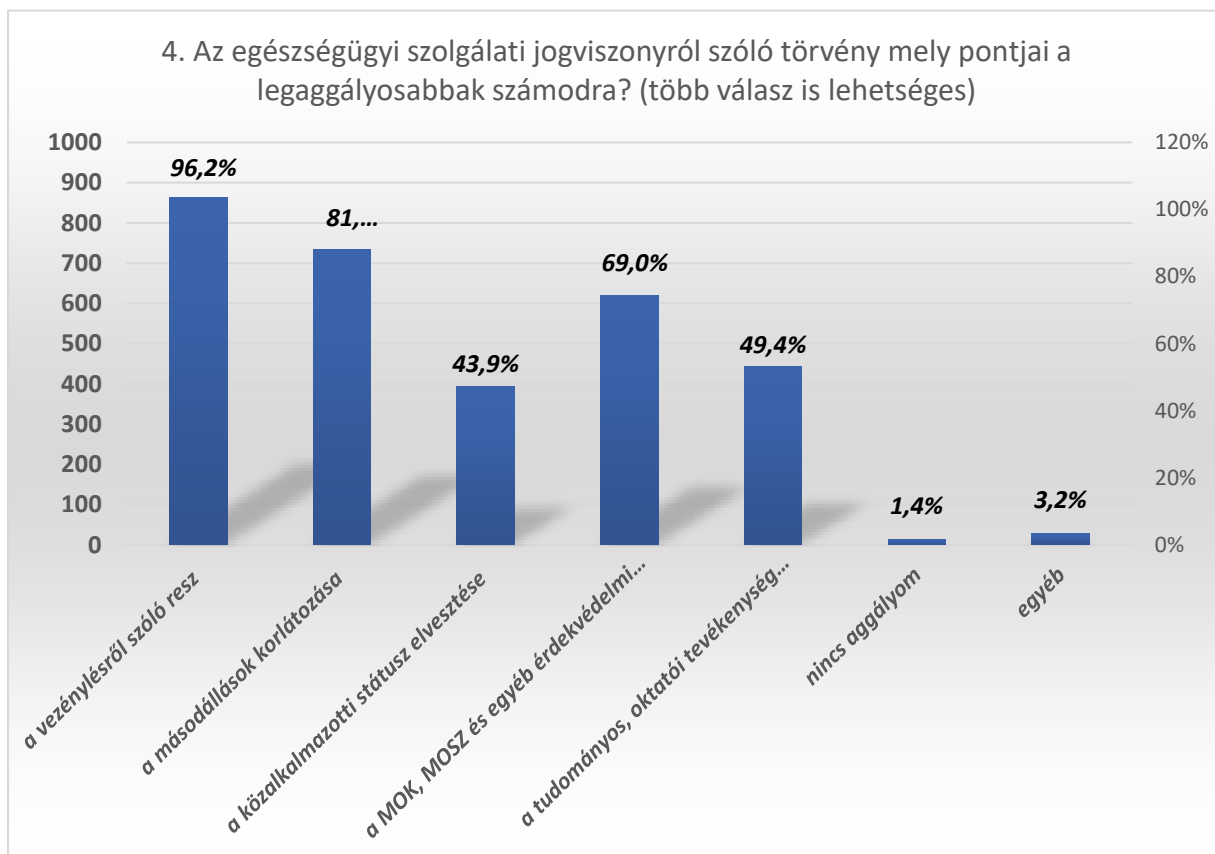


A válaszokból kitűnik, hogy a szakképzésbe a kitöltők közül csaknem 40%-kal kevesebben lépnének be, míg a külföldi munkavállalást tervezők száma több, mint kétszeresére nőtt a törvény kihirdetése óta. Emellett feltűnő a pályaelhagyást tervezők számának változása, hiszen még a törvény megjelenése előtt 34 fő (3,8%), a törvény ismeretében már 119 válaszadó (13,2%) fontolgatja, hogy más pályára lép.

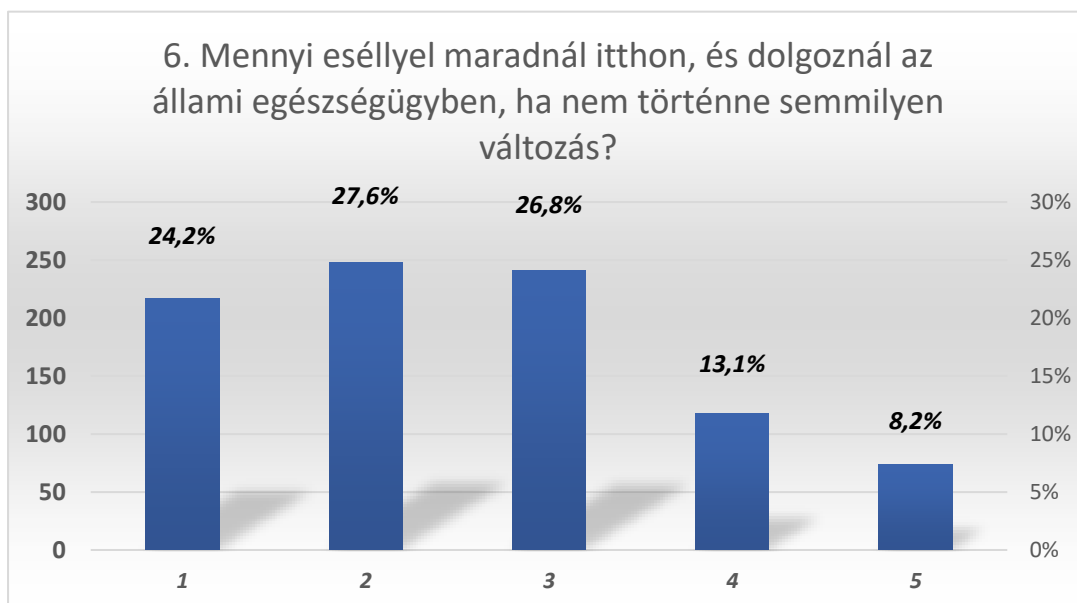
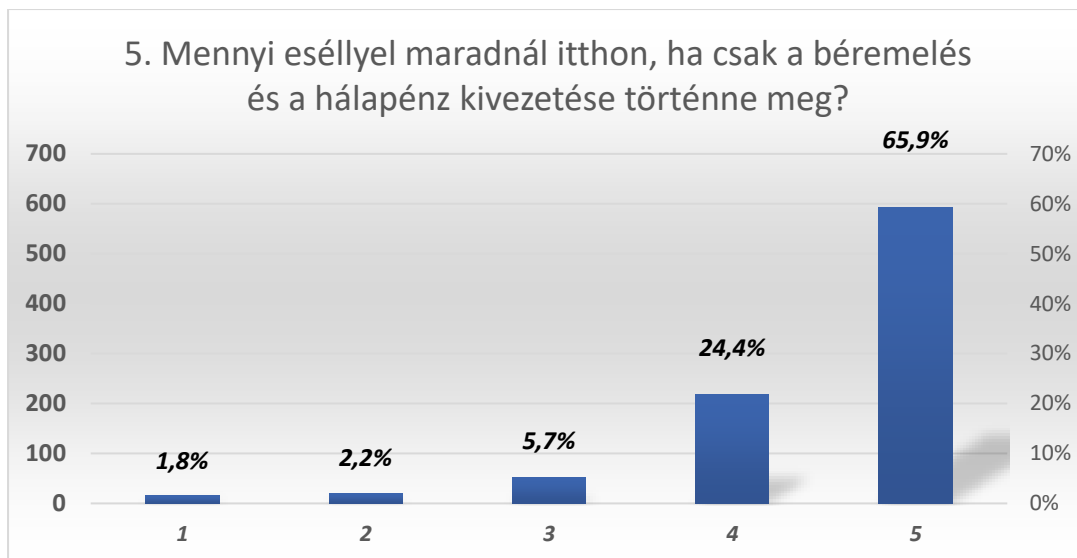
A vállalkozói tevékenységet és a gyógyszercéges munkavállalást tervezők száma nem változott számottevően. Jelentősen nőtt azonban a bizonytalanság a válaszadó hallgatók között, hiszen a törvény hatására az eredeti 18 válaszhoz képest, 141-en kattintottak a „nem tudom még” válaszlehetőségre. A nappali PhD képzést tervezők száma is jelentősen csökkent. Az alábbi ábrán egymás mellett ábrázoltuk a változást.



A következő kérdésben arról kérdeztük a hallgatókat, hogy a jogállásról szóló törvénnyel és elfogadásával kapcsolatban mely pontokat érzik leginkább aggályosnak, erre vonatkozóan egy listából választhattak, szintén több opció is megjelölhető volt. A felsoroltak közül a fiatalok leginkább a vezénylet szülő részét (867 fő – 96%), a másodállások korlátozását (733 fő - 82%) és az érdekképviseleti szervezetekkel történő egyeztetés hiányát (620 fő - 69%) jelölték meg aggasztónak. Ugyanakkor majdnem minden második hallgató számára aggályos a közalkalmazotti státusz megszűnése, és az előmeneteli szabályok kidolgozatlansága is. Mindössze a hallgatók 1,4%-a válaszolta azt, hogy nincs semmilyen aggálya az új jogállási törvénnyel kapcsolatban.



Egy következő kérdésben azt vizsgáltuk, hogy önmagában a hálapénz kivezetése és a béremelés megvalósulása hogyan befolyásolná a hallgatók pályán maradását. Egy 1-5-ig tartó skálán jelölhették meg a hallgatók, hogy mennyire valószínű, hogy az állami egészségügyben maradnak majd. Amennyiben a hálapénz kivezetése és a béremelés történne csak meg az új jogállási törvény bevezetése nélkül, úgy a válaszadók 90%-a itthon állna munkába. Ha azonban semmilyen változás nem történne az állami egészségügyben, a válaszadók mindössze 21%-a gondolja úgy, hogy jó eséllyel a hazai egészségügyben dolgozna és 52% pedig nagy valószínűséggel más lehetőség után nézne. Vagyis a hálapénz kivezetése és a béremelés együttes kombinációja nem csak a fiatalok helyeslését, de megtartását is kiváltaná.



Összességében elmondhatjuk, hogy az egészségügyi szolgálatról szóló törvény a legfiatalabb generáció életpályára is nagyon erős hatással van, és amennyiben nem történik megfelelő korrekció, rendkívüli mértékben nőhet körükben a pályaelhagyók és külföldi munkavállalók száma. Mindez azért is figyelemre méltó eredmény, mert a jelenlegi hallgatók közül szinte mindenkinek van "röghözkötési" hallgatói szerződése, mely értelmében vissza kell fizetniük az egyetemi képzés díját, ha nem dolgoznak az állami egészségügyben. Látható, hogy a fiatal, több nyelven beszélő értelmiséget ez sem állítaná meg.

Ugyanakkor nagyon fontos azt is kiemelni, hogy a hálapénz kivezetése és méltó bérezés esetén a hallgatók túlnyomó többsége elsősorban itthon, az állami egészségügyben képelné el a jövőjét.

Felmérést készítette, az összefoglalót írta és szerkesztette:  
Magyar Orvosok Szakszervezete  
Budapest, 2020. 10. 26.